

స్నేహ మౌక్తికం

- మధురవాణి

సాయంకాలపు నీరెండ పడే సమయంలో, సన్నజాజి పందిరి పక్కనే పడమటి నీడ పడే జాగాలో రెండు కుర్చీలేసుకూర్చుని వేడి వేడి పకోడీలు తింటూ కబుర్లు చెప్పుకుంటున్నారు మౌక్తి, సుధ. వాళ్ళిద్దరి మధ్యనా గలగలా పారుతున్న మాటల సెలయేరు వాళ్ళిద్దరూ ప్రియనేస్తలని యిట్టే తెలియచెప్పేస్తోంది. గతంలో విహరిస్తూ గడిచిన కాలపు జ్ఞాపకాల్ని తిరగదోడుతూ తమ మధుర స్మృతుల్ని కలబోసుకుంటూ చాలా బిజీగా ఉన్నారిద్దరూ!

‘అబ్బా.. ఎన్నేళ్ళయ్యిందే మౌక్తి మనిద్దరం ఇలా ఎదురు బొదురు కూర్చుని కబుర్లాడి.. మళ్ళీ ఐదేళ్ళు వెనక్కెళ్ళి కాలేజీ రోజులకెళ్ళినట్టుంది. ఏంటో.. మన చదువులయిపోవడం, వెనువెంటనే నా పెళ్ళి జరిగిపోవడం, ఆ తరవాత నువ్వింకా పై చదువులకెళ్ళిపోవడం, పెళ్ళి చేసుకుని ఫారిన్లో ఉండిపోవడం.. దొర్లిపోయిన యీ కొద్ది కాలంలో అప్పుడే ఇన్ని విషయాలు జరిగిపోయాయా అనిపిస్తోంది. కానీ, ఇన్నాళ్ళ తరవాత.. ఉహూ.. ఇన్నేళ్ళ తరవాత నా కళ్ళముందు నిలిచిన నిన్ను చూస్తుంటే మాత్రం.. ఎన్నో యుగాల నిరీక్షణ తరువాత ఒక మధురస్వప్నం నా కంటిపాప ముంగిట సాక్షాత్కరించినట్టునిపిస్తోంది మౌక్తి..!’

‘నువ్వేం మారలేదే సుధా.. మాటల్లో అదే భావుకత్వం.. రోజూ ఇలాగే నీ కమ్మటి పలుకులతో మీ శ్రీవారి మీద కవితావర్షం కురిపిస్తుంటావా.? ఇన్ని రోజులు నేను మిస్సుయిపోయిన నీ కవితలన్నీ నాకివ్వాలి సుధా.. ఎంచక్కా నాతో పట్టుకెళ్ళి చదువుకుంటాను.’

‘నీకివ్వకుండానా.? నేను రాసే పిచ్చిరాతల్ని చదివి ఆనందించగలిగే నేస్తానివి నువ్వొక్కదానివే కదా మౌక్తి.. తప్పకుండా ఇస్తాను.’ అంటున్న సుధ మోహంలో లిప్తపాటున కాసంత నిరుత్సాం కదలాడింది.

‘అప్పట్లో కాలేజీ రోజుల్లో అంటే నీ కవితలు ఎవరికీ చూపించేందుకు ఇష్టపడేదానివి కాదు కాబట్టి.. నేనొక్కదాన్నే నీ అభిమాన పాఠకురాలిని. కానీ, ఇప్పుడు మీ శ్రీవారున్నారుగా నీ కవితాపానం చేయడానికి’

‘లేదు మౌక్తి.. నువ్వెళ్ళాక నా కవితలు ఇంకెవరూ చూశేదు ఇప్పటి దాకా.. హరి కూడా!’

‘అదేంటి.. ఇంతదాకా హరికి యీ విషయమే తెలీదా!?’

ఒక చిన్న నిట్టూర్పు విడిచి సుధ చెప్పసాగింది. ‘శ్రీమాన్ హరి కిరణ్ అనబడే ఇంజనీరు విగ్రహానికి వాళ్ళ ఫ్యాక్టరీకి సంబంధించిన ఫైళ్ళు, న్యూస్ పేపర్లో వచ్చే హెడ్ లైన్స్, రాజకీయ, వ్యాపార సంబంధిత విషయాలు తప్ప ఇంకే ఇతరత్రా రాతలూ,

పుస్తకాలూ అస్సలు పడవు. అందులోనూ యీ కథలూ, కవితలూ, కాకరగాయలూ..అంటే అరక్షణంలో అరవై మైళ్ళ దూరం పారిపోగలడు.

‘అదా సంగతి! అయినా సుధా.. నువ్వెప్పుడైనా హరికి నీ రాతలు చదివి వినిపించే ప్రయత్నమైనా చేశావా అసలు?’ అడిగింది మౌక్తి.

‘లేదు. నేనిలా రాస్తాననే సంగతే హరికి తెలీదు. అసలు చెప్పి ధైర్యం నాకు లేదు ముందు. ఎందుకంటే, టీవీలో ఏ సాహితీ చర్చ వస్తుంటే ‘అబ్బా సోది’ అంటూ ఒక్క క్షణం కూడా ఛానల్ చూడడు. పేపరులో కథలూ, వ్యాసాలు ఉండే పేజీపై క్షణంలో సగంసేపైనా దృష్టి పెట్టడు. సాహిత్యంపై తనకున్న యీ విముఖతని గమనించాక ఇహ నేను కవితలు రాస్తానని చెప్పితే నాకు పైత్యమనో, తిక్కనో అన్నాడనుకో. తరవాత నేను తీరిగ్గా మొహం చిన్నబుచ్చుకోవాల్సి వస్తుంది. యీ గోలంతా ఎందుకులే అని నేనే హరికి చెప్పలేదు యీ విషయం. స్వతహాగా హరిది సున్నితమైన మనస్తత్వమే మౌక్తి! తనకి నేనంటే చాలా ప్రేమ. ఏ విషయంలోనూ నాకు హరి మీద ఫిర్యాదు లేదు. కానీ, మా ఇద్దరికీ సాహిత్యాభిరుచి కలవలేదని, నా భావాలు తనతో పంచుకోలేకపోతున్నానని అప్పుడప్పుడూ కాస్త బాధగా అనిపిస్తుంటుంది. హమ్మో.. నా సంగతి సరేగానీ మౌక్తి.. చందూని ఏరి కోరి ప్రేమించి మరీ వరించావు కదా! కాబట్టి, ఎంచక్కా మీ ఇద్దరికీ అన్నీ అభిరుచులూ, అభిప్రాయాలూ కలుస్తాయనుకుంటా కదూ!?’ ఆసక్తిగా అడిగింది సుధ.

మాయాబజార్లో మాయాశశిరేఖ లాగా ఒక వికటాట్టహాసం అభినయించి మౌక్తి చెప్పడం మొదలెట్టింది.

‘అబ్బా.. భలే జోకేశావే సుధా నువ్వు. చందూకి నాకూ అభిరుచులన్నీ కలుస్తాయా!?’ హమ్మో.. నాకు తెలుగు పాటలు వినడం ఇష్టం, తనకి హిందీ పాటలు కావాలి. నేనేమో తెలుగు సినిమా చూద్దాం అంటాను. తనేమో ఇంగ్లీష్ అంటాడు. నేనేమో పెయింటింగ్ మ్యూజియంకి వెళదామంటే, తనేమో టెక్నాలజీ మ్యూజియంకి వెళ్ళాలంటాడు. చివరాఖరికి నాకేమో వెజిటేరియన్ ఫుడ్లు ఇష్టం. తనకేమో జంతుప్రీతి కాస్త ఎక్కువ. ఇలా మా ఇద్దరికీ అలవాట్లలో, అభిరుచుల్లో బోలెడంత వైరుధ్యముంది. నాకేమో కనీసం కొన్ని అభిరుచులైనా ఇద్దరం కలిసి పంచుకుంటే బావుంటుంది కదా అనిపించేది. అందుకోసం నా వంతు ప్రయత్నంగా అప్పుడప్పుడూ తనకిష్టం కదా అని నేను కూడా హిందీ పాటలు వినే ప్రయత్నం చేసాను. కొన్నిసార్లు కాస్తో కూస్తో అర్థమయ్యి కొన్ని పాటలు నాకూ నచ్చుతుండేవి. తనతో పాటు చూసినట్టుంటుందని నేనూ అడపాదడపా ఇంగ్లీషు సినిమాలు చూసేదాన్ని. తన అభిరుచుల్ని నేనూ మెల్లగా ఇష్టపడటం అలవాటు చేసుకుంటుంటే నాకు ఆనందంగా అనిపించేది. నిజానికి, తన అభిరుచుల్ని ఇష్టపడడానికి ప్రయత్నించమని తనెప్పుడూ నన్ను అడగలేదు. కానీ, స్వతహాగా నాకే తన ఇష్టాయిష్టాల్ని పంచుకోవాలనిపించింది. అక్కడిదాకా బానే ఉంది గానీ అంతటితో ఆగకుండా, తను కూడా నాలాగే చేస్తే బావుంటుందనిపించింది. క్రమంగా చందూ కూడా నాలా ఉండాలని నేను ఆశించడం మొదలయింది. ఆశింపు కాస్తా కొన్నాళ్ళకి చందూ పట్ల అసంతృప్తిగా రూపాంతరం చెందుతూ వచ్చింది. అలాంటి సమయంలో చందూ ఒకరోజు సరదాగా ఏదో మాటల్లో ‘మౌక్తి! నాకు సంబంధించిన అన్నీ విషయాల్లోనూ నువ్వు చాలా శ్రద్ధ తీసుకుంటావు. నా ఇష్టాలూ, అయిష్టాలూ, - ఆలోచనలూ, అభిప్రాయాలూ సమస్తం నీకు బాగా తెలుసు. నన్ను నువ్వు పూర్తిగా అర్థం చేసుకున్నావు. నా జీవితంలో నీ ప్రమేయం లేనిదేదీ లేదు అసలు. అందుకే నువ్వు నాకు ప్రయమైన అర్థాంగివి’ అన్నాడు. నేను కూడా సరదాగా నవ్వుతూ.. ‘అయితే నువ్వు నాకు ప్రయమైన అర్థాంగుడివా?’ అన్నాను. దానికి సమాధానంగా ‘కాదు..అసలలాంటి పదముకంటే లేదనుకుంటాను.. అయినా నీలా నేను నీకు సంబంధించిన ప్రతి విషయాన్ని పంచుకోవట్లేదు కదా! అందుకే, నేను నీకు పతిదేవుడిని అవుతానన్నమాట!’ అంటూ గట్టిగా నవ్వేశాడు చందూ.

ఏదో హాస్యానికన్నాగానీ ఆ రోజున చందూ అన్నమాటలు ఎందుకో నన్ను చాలాకాలం వెంటాడి తీవ్రంగా ఆలోచింపజేశాయి. ఆడవాళ్ళేమో ఎప్పుడూ భర్తకి సంబంధించిన సమస్తం తమదే అనుకుని బతికేస్తుంటారు. అదే భర్తలు మాత్రం కనీసం భార్య లోకంలోకి

తొంగి చూసే ప్రయత్నం కూడా చేయరు అనే విషయం నిజమే కదా అనిపించింది. ప్రేమించి పెళ్ళి చేసుకున్నా, పెద్దలు కుదిర్చిన పెళ్ళి చేసుకున్నా భార్యా భర్తల ఆలోచనల్లో, ప్రవర్తనలో యీ తేడా ఉంటూనే ఉంటుందా!? నిజంగా భార్యాభర్తలు ఇంతేనా ఏ తరంలోనైనా!? అంటూ చాలా ఆవేశం వచ్చేసింది నాకు. కాసేపు నాకు తెలిసిన జంటలందరూ నా కళ్ళ ముందు మెదిలారు. అమ్మమ్మ చెప్పేది.. వాళ్ళ తరంలో వాళ్ళు భర్తతో అసలు ఎక్కువ మాట్లాడేవారే కాదట. వాళ్ళకి సంబంధిన విషయాలన్నీ చాలా వరకూ అత్తగారి అజమాయిషీలోనే ఉండేవట. అదే అమ్మ వాళ్ళ తరానికొచ్చేసరికి భార్యకి భర్త దగ్గర కాస్త చనువు పెరిగిన మాట వాస్తవమే గానీ, అది కేవలం వారి అవసరాల్ని గమనించి తీర్చడం వరకే! కేవలం భార్య స్థానంలో కాకుండా, ఒక వ్యక్తిగా తన అభిరుచులూ, తన ఆశలూ ఆశయాలూ, తెలుసుకుని వారికి ప్రోత్సాహమందించేంత పరిస్థితి చాలా వరకూ ఉండేది కాదు. అలాంటి పరిస్థితుల్లో కూడా వాళ్ళెవరికీ నాలా యీ అసంతృప్తి సమస్యే రాలేదు ఎందుకా అని ఆలోచిస్తే 'భార్య అంటే ఇలాగే, భర్త అంటే అలాగే' అనే భావం వాళ్ళకి బాగా నాటుకుపోయి ఉండటం వల్లేమో అనిపించింది. కానీ, ఇప్పటి మన కాలంలో దాదాపు భార్యా భర్తలు స్నేహితులుగా మెలగగలిగే సాన్నిహిత్యం వచ్చింది. అయినా, పరిస్థితి మెరుగ్గా ఉండాలిందిపోయి యీ అసంతృప్తి సమస్య ఎందుకు? నేను కూడా 'ఇహ ఇంతే భార్యాభర్తలంటే' అని అనుకుని సమాధానపడాలా? అయితే తప్పంతా చందూ ప్రవర్తనలోనే ఉన్నట్టా? అని పలువిధాలుగా ఆలోచించాను. ఊహూ.. కాదు.. ఎక్కడో ఏదో తేడా ఉందనిపించింది. ఒకవేళ అసలు సమస్య చందూలో కాకుండా నా ఆలోచనలోనే లేదు కదా? అని మొదటిసారి నాకు సందేహం వచ్చింది. ఆ ఆలోచన వచ్చిందే తడవుగా నా అసంతృప్తిని కాసేపు పక్కకి పెట్టి నేనెరిగిన చందూ వ్యక్తిత్వం గురించి నాలో నేనే ఒకసారి సింహావలోకనం చేసుకోవడం మొదలు పెట్టాను.

కొంత మేథోమథనం తరువాత నాకేమనిపించిందంటే.. చందూ వ్యక్తిత్వం నాకు పూర్తిగా భిన్నం. తన కోసం నేను మారిపోవాలనుకోడు. అదే విధంగా నా కోసం తనని మార్చేసుకోవాలనుకోడు. అలా అని నాపై ప్రేమ లేదా అంటే అదీ కాదు. నేనేమో తనకి సంబంధించిన ప్రతీ విషయంలోనూ నా ప్రమేయం ఉండాలి, తనూ నేనూ ఒకటే అన్నట్టు ఉండాలనుకుంటాను. తనేమో ఒకరి కోసం ఒకరు అభిప్రాయాలూ, అభిరుచులూ, వ్యక్తిత్వాలూ మార్చుకోకూడదు. ఎవరిలా వారుంటూనే ఒకరి సాహచర్యాన్ని మరొకరు ఆస్వాదించాలి అన్నట్టు ఉంటాడు. తనకి ఆసక్తి లేకపోయినా నా అభిరుచుల్ని గౌరవిస్తాడు. నేను తనని అడక్కపోయినా కూడా నా కోసం నాకిష్టమైన పుస్తకాలూ, సంగీతం లాంటివి తెచ్చిచ్చి నన్ను తరచూ ఆశ్చర్యపరుస్తూ ఉంటాడు. నా మీద తనకున్న ప్రేమని విధంగా వ్యక్తపరచడం తనకు నచ్చుతుందేమో! నాకేమో, తన అభిరుచుల్ని నావిగా మార్చుకుంటే బాగుంటుందనిపిస్తుంది. ఎదుటివ్యక్తిని ప్రేమించడం, ప్రేమని వ్యక్తపరచడం అనేది ఒక్కో మనిషి దృష్టిలో ఒక్కోలా ఉంటుంది వారి వారి వ్యక్తిత్వానికి తగ్గట్టు. అచ్చం నేను ప్రవర్తించినట్టే తనుండాలనీ, నా భావవ్యక్తీకరణలాగే తనదీ ఉండాలనీ అనుకోవడం సబబు కాదనిపించింది. యీ విషయం అర్థం చేసుకోగలిగితే నా అసంతృప్తి దూరమవుతుందనిపించింది. అనిపించడం కాదోయ్ సుధా.. ఆ క్షణమే అసంతృప్తి నా నుంచి నిజంగానే దూరమై.. మాయమైపోయింది. భార్యాభర్తల సహజీవనంలో ఒకోసారి కేవలం మన ఆలోచనా విధానం కాస్త మార్చుకుని మరో కోణంలో అర్థం చేసుకోడానికి ప్రయత్నిస్తే చాలు మన అసంతృప్తి పారిపోతుంది. ముఖ్యంగా ఇరువురికీ భావసారూప్యత లేని విషయాల్లో మన ఆలోచనలన్నీ మనసులోనే దాచేసుకుని పరిష్కారమే లేని సమస్యగా చిత్రించుకోవాల్సిన అవసరం లేదని అవగతమైంది నాకు. కొసమెరుపేంటంటే, ఇలా తన గురించి నాలో నేను తర్కించుకున్న విషయమంతా చందూకి చెపితే తను చాలా తేలిగ్గా స్పందించాడు. 'అంత తీవ్రంగా ఆలోచించావా మాక్తి!!? నేనెప్పుడూ ఇంతగా తర్కించుకోను అది నచ్చే విషయమైనా, నచ్చనిదైనా సరే! పోస్ట్టే ఏమైతేనేం.. చివరికి యీ అపరాధిని క్షమించేశావన్నమాట!' అన్నాడు నవ్వేస్తూ. అప్పుడర్థమైంది నాకు మా ఇద్దరి ఆలోచనా విధానంలో ఎంత వ్యత్యాసముందో! నేనెంత క్లిష్టంగా ఆలోచిస్తానో, తనెంత సరళంగా ఆలోచిస్తాడో! అప్పటి నుంచీ నేను నాలాగే ఉంటూ, చందూని చందూలాగే ఉండనిస్తూ హాయిగా కాలం గడిపేస్తున్నా. అదన్న మాట కథ!! ఇంకేముందీ.. శుభం కార్డే.. తెర దించవలెను.'

అని నాటకీయ ఫక్కిలో ముగించింది మౌక్తి.

అంతదాకా రెండు చేతులూ గడ్డం కింద పెట్టుకుని పూర్తిగా లీనమైపోయి మౌక్తి మాటలు వింటున్న సుధ ఫకాల్మాని నవ్వేసింది. అప్పుడే ఆకాశంలో నిశిత్రా విహారానికి బయలుదేరి వచ్చిన పున్నమి చంద్రుడు సమయం తెలికుండా సాగిపోతున్న వారిద్దరి కబుర్లకి కళ్ళెం వేశాడు. అప్పుడప్పుడే పల్లటి తెరలా పరుచుకుంటున్న వెన్నెల వెలుగులో విచ్చుకుంటున్న సన్నజాజి మొగ్గల్లోనూ, సుధ కళ్ళలోనూ క్రొత్తగా వచ్చి చేరిన కాంతిపుంజమొకటి మౌక్తి దృష్టిని దాటి పోలేదు.

ఇది జరిగిన కొన్నాళ్ళ తరువాత పోస్టులో ఏదో పార్సిల్ వచ్చింది మౌక్తికి.

‘ఇండియా నుంచి నాకెవరు పార్సిల్ పంపారా?’ అని ఆశ్చర్యపోతూ విప్పి చూసిన మౌక్తి మరింత ఆశ్చర్యానికి లోనయింది. అందులో ఒక అందమైన ముఖచిత్రమున్న పుస్తకం ఉంది. దాని మీద ‘కవితాసుధ’ అని, క్రిందన ‘శ్రీమతి సుధాకిరణ్’ అనీ రాసుంది. పుస్తకం తెరవగానే మొదటి పేజీలో ‘ప్రేమతో అంకితం.. నా స్నేహ మౌక్తి కౌక్తి..’ అని రాసుంది. పుస్తకంలో ఒక చిన్న లేఖ కూడా ఉంది.

‘ప్రియసఖి మౌక్తికి, నువ్వొచ్చి వెళ్ళాక ఒకరోజు హరికి నా కవితల నోట్స్ చూపించాను. అవి పూర్తిగా అర్థం చేసుకునేంత సాహిత్యాభిరుచి, కవితాజ్ఞానం తనకి లేకపోయినా నాలో ఉన్న భావుకతనూ, కవితాసృజననీ చూసి తనకి చాలా ముచ్చటనిపిస్తోందన్నాడు. తరువాత నా కవితలన్నీ పుస్తకంగా అచ్చు వేయించి నాకు పుట్టినరోజు బహుమతిగా ఇచ్చి ఆశ్చర్యపరిచాడు. యీ అపురూపమైన ఆనందాన్ని నాకు అందించినందుకు బదులుగా నీకేమివ్వగలను నేస్తం!?’ ప్రేమతో.. నీ సుధ’ అని రాసుంది ఆ లేఖలో.

తానేం చూస్తున్నదో అర్థమైన మరుక్షణంలోనే మౌక్తి కళ్ళలో నీళ్ళు నిలిచి ఉత్తరంలో చూస్తున్న అక్షరాలన్నీ అలుక్కుపోయినట్టయి ఆ స్థానే ముగ్ధమనోహరంగా నవ్వుతున్న సుధ మోము కదలాడింది.

మధురవాణి గారు గత ఐదేళ్ళుగా జర్మనీలో నివసిస్తున్నారు. జీవశాస్త్రంలో డాక్టరేటు పూర్తి చేసి ప్రస్తుతం జీవశాస్త్ర సంబంధిత పరిశోధనలోనే సైంటిస్టుగా పనిచేస్తున్నారు. తన ఆలోచనలు, అభిప్రాయాలు ‘మధురవాణి’ బ్లాగులో వ్రాస్తూనే అప్పుడప్పుడూ కథలు కూడా వ్రాస్తుంటారు. తెలుగు పుస్తకాలు చదవడం, తెలుగు పాటలు వినడం, ఫోటోలు తీయడం మధురగారి అభిరుచులు. <http://madhuravaani.blogspot.com>